

PSICHOLOGIJOS BAKALAURO STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO REGLAMENTAS

Bendrosios nuostatos

1. Psichologijos pagrindinių studijų baigiamasis darbas rengiamas vadovaujantis *Psichologijos studijų krypties aprašo* (2023), *Klaipėdos universiteto studijų nuostatų* (2024), *Klaipėdos universiteto studentų savarankiškų rašto darbų bendrųjų reikalavimų aprašo* (2020), *Klaipėdos universiteto dirbtinio intelekto naudojimo politikos gairių* (2024) reikalavimais.
2. Psichologijos pagrindinių studijų baigiamasis darbas – individualus ir savarankiškas empirinis darbas, rengiamas prižiūrint darbo vadovui, pagrįstas empiriniais duomenimis ir turimomis žiniomis. Baigiamuoju darbu studentas turi parodyti per studijas įgytas žinias, gebėjimus ir supratimą, gebėjimą planuoti, atlikti pasirinktos temos analizę, vertinti kitų tyrėjų atliktus tyrimus ir darbus, atlikti ir aprašyti pasirinktos psichologijos temos tyrimą ir rezultatus, gebėti apibendrinti gautus rezultatus, formuluoti aiškias ir pagrįstas išvadas, laikytis mokslinių tyrimų ir profesinės etikos.
3. Bakalauro darbuose studentai negali savarankiškai tirti pažeidžiamų visuomenės grupių (pavyzdžiui, nepilnamečių asmenų, negalią turinčių asmenų, psichikos sveikatos sutrikimų turinčių asmenų, įkalintų asmenų ir kitų) imčių. Studentai gali naudoti ir analizuoti kitų tyrėjų sukauptus tyrimo duomenis, jei jie susiję su baigiamąjo darbo tema.
4. Studentai pateikia baigiamųjų darbų temas aptarę ir suderinę su darbo vadovu iki spalio 15 d. (arba, priklausomai nuo programos, iki kovo 15 d.) Psichologijos katedros studijų koordinatoriui. Studentų darbų temas ir mokslinius vadovus katedra tvirtina iki einamųjų metų spalio 30 d. (arba atitinkamai iki kovo 30 d.). Baigiamajame darbe gali būti tęsiama kursiniuose darbuose nagrinėta tyrimo problema.
5. Pirmųjų konsultacijų su darbo vadovu metu turi būti aptariamas baigiamąjo darbo tyrimo tikslas, uždaviniai ir metodai. Studentas su darbo vadovu aptaria mokslinių šaltinių paieškos būdus. Baigiamąjį darbą rašantis studentas turi pademonstruoti mokslinės literatūros šaltinių savarankiškos paieškos gebėjimus. Studentas privalo pats formuluoti tyrimo tikslus ir uždavinius, apibūdinti tyrimo metodus.
6. Studentas per 30 dienų nuo temos patvirtinimo pateikia darbo vadovui darbo rengimo kalendorinį planą, darbo turinio projektą, pagrindinės literatūros sąrašą.
7. Studentas privalo reguliariai konsultuotis su darbo vadovu, vadovaudamasis darbo rengimo kalendoriniu planu, informuoti darbo vadovą apie darbo rengimo eigą, atsižvelgti į vadovo dalykinius ir metodinius patarimus bei pastabas. Nuolatinės konsultacijos su vadovu būtinos (neviršijant suplanuoto pedagoginio krūvio atitinkamo studento darbo vadovavimui), nes jos skatina ne tik baigiamąjo darbo rašymo nuoseklumą ir kokybę, bet ir leidžia darbo vadovui spręsti apie studento atliekamo tyrimo savarankiškumą. Studentas turi teisę konsultuotis ne tik su darbo

vadovu, bet prireikus ir sutarus su vadovu, konsultuotis ir su kitais dėstytojais, bibliotekos darbuotojais.

Reikalavimai baigiamajam darbui

1. Baigiamojo darbo struktūra ir turinys:

- **Antraštinis lapas.** Universiteto, fakulteto ir katedros pavadinimai, darbo autoriaus vardas ir pavardė, darbo tema, darbo pobūdis, darbo vadovas, darbo atlikimo vieta ir metai (žr. 1 priedą).
- **Santraukos lapai** lietuvių ir anglų kalba. Santraukose turi būti nurodyta: autoriaus pavardė, vardo raidė; studijų lygis, programa ir dalykas; darbo vadovas; universiteto pavadinimas; rengimo (gynimo) vieta, data, apimtis ir raktažodžiai (žr. 2 ir 3 priedą). Santraukose glaustai pristatoma tyrimo problema, tyrimo tikslas. Pristatoma tyrimo dalyvių imtis, pagrindiniai naudoti instrumentai, tyrimo eiga ir duomenų apdorojimo būdai. Pristatomi svarbiausi tyrimo radiniai, išvados. Santraukos lietuvių kalba apimtis – iki 2000 ženklių. Santraukos anglų kalba apimtis – iki 2000 ženklių.
- **Turinys** su darbo skyrių sąrašu ir nurodytais puslapiais. Turinyje rašomi visi dalių, skyrių, skirsnių, poskyrių pavadinimai; nerašomos šios dalys: santrauka lietuvių kalba ir santrauka anglų kalba. Turinyje įvadas, literatūra, išvados ir priedai nenumueruojami (žr. 4 priedą).
- **Įvade** apibūdinama ir pagrindžiama tyrimo problema, formuluojamas darbo tikslas ir uždaviniai (įvado apimtis apie 1,5 psl.).
- **Literatūros apžvalga** – tai teorinė problemos analizė. Joje apibrėžiami tyrinėjami konstruktai, analizuojama ir pagrindžiama nagrinėjama problema teorinių idėjų bei empirinių tyrimų rezultatų kontekste. Teorinė problemos analizė atliekama naudojantis pirminiais moksliniais šaltiniais (monografijomis, moksliniais straipsniais, disertacijomis). Literatūros apžvalgoje išdėstoma susisteminta ir argumentuota analizė diskutuotinais nagrinėjamos temos klausimais. Jos pabaigoje gali būti formuluojamos hipotezės (neprivalomos).
- **Tyrimo metodiką** sudaro 4 poskyriai (Tyrimo dalyviai, Įvertinimo būdai, Tyrimo eiga, Duomenų apdorojimas).
Tyrimo dalyvių poskyryje išsamiai aprašomos tyrimo dalyvių charakteristikos, aprašomas imties sudarymo būdas.
Įvertinimo būdų poskyryje detalai aprašomi duomenų rinkimo būdai / naudoti instrumentai (tikslus pavadinimas lietuvių ir originalo kalba, trumpinys (jei yra), autorius / autoriai, metai). Aprašant tyrimo instrumentų sandarą, nurodoma instrumentų paskirtis, juos

sudarančių teiginių / klausimų skaičius¹, aprašomos subskalės (jei yra), pateikiami teiginių, klausimų ar užduočių pavyzdžiai, jų vertinimo skalė ar atsakymų variantai. Jei instrumentas yra lietuvių kalba, nurodomos instrumento gavimo sąlygos. Jei tyrimo instrumentas yra ne lietuvių kalba, nurodoma ne tik apie instrumento gavimo sąlygas, bet ir apie jo parengimo procedūras (vertimą į lietuvių kalbą ir atgalinį vertimą, atliktą dviejų nepriklausomų asmenų gerai išmanančių kalbą, siekiant užtikrinti, jog vertimas tikslus ir išlaiko originalaus instrumento prasmę). Taip pat aprašomos tiek originalaus instrumento, tiek studento tyrime patikrintos psichometrinės charakteristikos.

Tyrimo eigos poskyryje išsamiai nurodoma kada ir kaip buvo atliktas tyrimas, aprašoma, kaip buvo laikytasi mokslinių tyrimų etikos reikalavimų.

Duomenų apdorojimo poskyryje nurodoma kokia programa / programomis tvarkyti duomenys, aprašoma kokie duomenų analizės metodai taikyti, nurodomi pasirinkti statistiniai kriterijai, atsižvelgiant į surinktų duomenų pobūdį taikyti uždaviniams realizuoti.

- **Tyrimo rezultatuose** pristatomi ir komentuojami empirinio tyrimo rezultatai. Kiekviename poskyryje nuosekliai pagal darbo uždavinius pateikiami lentelėse ir/arba paveikslėliuose tyrimo metu gauti rezultatai, svarbiausi tyrimo rezultatai komentuojami. Lentelių ir paveikslėlių pavadinimai turi atspindėti lentelėse / paveikslėliuose pateiktą turinį, lentelės ir paveikslėliai turi būti sudaryti pagal reikalavimus.
- **Rezultatų aptarime** empirinio tyrimo rezultatai aptariami atliktos teorinės analizės kontekste, lyginami su literatūros apžvalgoje analizuotų empirinių tyrimų rezultatais.
- **Išvados.** Šiame skyriuje, išanalizavus empirinio tyrimo rezultatus, formuluojamos aiškios ir pagrįstos išvados, leidžiančios įvertinti tyrimo tikslo ir uždavinių realizavimą.
- **Literatūra** (žr. 5 priedą), išsamus, pagrįstas ir vieningus pateikimo reikalavimus atitinkantis literatūros sąrašas. Visi darbe nuorodas turintys literatūros šaltiniai turi būti surašyti literatūros sąrašė.
- **Priedai** (jei būtini).

2. Akademinė rašto darbų etika:

- Studentai privalo vadovautis akademinio sąžiningumo principu: neplagijuoti, t.y. nepateikti kitų autorių žodžių ar idėjų kaip savo, o perfrazuoti savais žodžiais kitų autorių idėjas ir nurodyti autorystę nuorodomis į cituojamus mokslinius šaltinius, savarankiškai formuluoti

¹ Vadovui atskiru dokumentu pateikiami visi tyrimo instrumentai, įskaitant instrumentų instrukcijas, teiginius / klausimus ir jų vertinimo skales ar atsakymų variantus, užduotis ir pan.

savo mokslines idėjas, žinoti ne tik jų idėjai pritariančias, bet ir oponuojančias teorijas, nesisavinti kitų kūrinių autorystės, daryti nuorodas, laikytis citavimo reikalavimų, neklastoti duomenų. Baigiamasis darbas laikomas savarankišku ir tuo atveju, jei jo dalis yra baigiamojo darbo autoriaus kursinis darbas ar kitas studento rašto darbas (jo dalis).

- Studentai privalo vadovautis mokslinių tyrimų etikos reikalavimais ir aprašydami tyrimo eigą nurodyti, kaip jų buvo laikomasi, t.y. kaip tyrimo dalyviai buvo informuoti apie tyrimą, ar jiems suteikta laisvė pasirinkti dalyvauti jame, kaip buvo užtikrintas anonimiškumas ir konfidencialumas. Jei tyrimo dalyviai buvo vaikai iki 16 metų, reikia pateikti informaciją apie jų tėvų sutikimą vaikams dalyvauti tyrime. Jei tyrimas atliktas konkrečioje institucijoje, būtina nurodyti, ar buvo gautas tos institucijos vadovo leidimas (nenurodant institucijos pavadinimo).
- Akademinio sąžiningumo principą pažeidžia: svetimo darbo pateikimas kaip savo; svetimo darbo teksto neišskyrimas rašto darbe; svetimo teksto perpasakojimas, iliustracinės medžiagos ar duomenų pateikimas nenurodant cituojamo šaltinio.
- Rašto darbų autentiškumas tikrinamas Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos informacinėje sistemoje.
- Studentas naudotis dirbtinio intelekto (DI) įrankiais privalo laikantis KU rektoriaus 2024-03-21 įsakymu Nr. 1-277 patvirtintų „KU dirbtinio intelekto naudojimo politikos gairių“. Tuo atveju, jeigu studentas naudojasi DI įrankiais, jis privalo apie šių įrankių panaudojimą nurodyti DI įrankių naudojimo rašto darbe deklaracijoje (8 priedas), kuri turi būti pateikta baigiamojo darbo prieduose. Informacijoje apie DI įrankių naudojimą turi būti nurodytos konkrečios vietos, kur buvo naudojamas DI ir apžvelgta kaip jis buvo naudojamas (pvz., mokslinių šaltinių paieškai ir kt.).

3. Baigiamojo darbo apipavidalinimas:

- Baigiamasis darbas rašomas valstybine lietuvių kalba.
- Baigiamojo darbo tekstas renkamas kompiuterine tekstų redagavimo programa (Open Office, MS Word ar pan.). Tekstas renkamas *Times New Roman* šriftu, 12 pt kompiuterio raidžių dydžiu, 1,5 intervalo tarpu tarp eilučių. Tekstas lygiuojamas abiejose pusėse. Paraštės iš kairės lapo pusės – 30 mm, iš dešinės – 10 mm, viršuje ir apačioje – po 20 mm.
- Visi rašto darbo puslapiai (išskyrus antraštinį lapą) numeruojami. Antraštinis lapas laikomas pirmuoju rašto darbo puslapiu, bet nenumerojamas. Lapai numeruojami apatinės paraštės dešinėje pusėje arabiškais skaitmenimis be taškų ir brūkšnelių.
 - Baigiamojo darbo apimtis paprastai 80 000 – 100 000 ženklų (40–50 puslapių).
 - Antraštinis lapas apipavidalinamas pagal pateikiamą pavyzdį 1 priede.
 - Kiekvienas darbo skyrius (turinys, įvadas, darbo dalys, išvados, literatūra, priedai) pradedamas rašyti naujame lape.

- Jei *Literatūros apžvalgoje* yra pateikiamos kitų autorių sudarytos lentelės / paveikslėliai, turi būti po lentelę ar paveikslėliu nurodomas šaltinis (autorius/autoriai, metai) ir autoriaus/autorių leidimas kopijuoti lenteles / paveikslėlius.
- Studento sudarytos lentelės ir paveikslėliai turi būti numeruojami (numeracija ištisinė per visą tekstą) ir turėti pavadinimus, po kurių nededamas taškas. Lentelių numeracija ir pavadinimas rašomi virš lentelės, o paveikslėlių – jų apačioje. Lentelių ir paveikslėlių numeracija yra atskira, tačiau ištisinė visame darbe iki priedų.
- Darbo skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, o poskyrių – mažosiomis; skyriai ir poskyriai numeruojami; puslapių numeravimas pradedamas nuo turinio, o skaičiuojamas nuo antraštinio lapo.
- Visame darbe prisilaikoma vieningos citavimo ir nuorodų sistemos pagal APA 7 leidimą (žr. 5 priede pateiktus pavyzdžius).

Leidimas ginti baigiamąjį darbą

1. Studentas galutinio darbo elektroninę versiją pristato darbo vadovui ir katedros studijų koordinatoriui iki katedros tvarkoje nurodytos datos.
2. Baigiamasis darbas gali būti ginamas tik darbo vadovui nusprendus, kad baigiamasis darbas parengtas tinkamai ir savarankiškai, konsultuojantis su darbo vadovu, yra parašytas taisyklinga kalba, yra įformintas pagal reikalavimus, keliamus baigiamiesiems darbams. Darbo vadovas, prieš priimdamas sprendimą leisti arba neleisti ginti baigiamąjį darbą, privalo susipažinti su darbo kompiuterinės patikros (plagiato) ataskaita.
3. Paprastai baigiamųjų darbų neleidžiama ginti:
 - 3.1. kai nustatomas plagijavimas ar kiti nesavarankiško darbo požymiai;
 - 3.2. kai darbo turinys netenkina minimalių to pobūdžio darbams keliamų reikalavimų;
 - 3.3. kai studentas reguliariai nesikonsultuoja su darbo vadovu, o studentas negali argumentuoti darbe formuluojamų teiginių;
 - 3.4. kai darbo kalba netaisyklinga;
 - 3.5. kai darbas techniškai įformintas ne pagal reikalavimus;
 - 3.6. kai pateikiamas pavėluotai.
4. Išvadą apie baigiamojo darbo parengimą gynimui darbo vadovas teikia katedros vedėjui. Katedros vedėjas leidžia / neleidžia ginti baigiamąjį darbą.
5. Jeigu darbo vadovas ar katedros vedėjas prieštarauja darbo gynimui, klausimas svarstomas ir sprendimas priimamas katedros posėdyje.

6. Vadovo ir katedros vedėjo sprendimu baigiamojo darbo autorius gali būti paprašytas dalyvauti katedros posėdyje ir jame daryti iki 7 min. pranešimą bei pateikti informaciją apie baigiamojo darbo rengimo eigą, pristatyti spausdintą darbo variantą ir empirinio tyrimo duomenis. Studentas apie katedros sprendimą turi būti informuotas ne vėliau kaip prieš 3 dienas iki katedros posėdžio. Po darbo pristatymo ir peržiūros katedros posėdyje, studentui pateikiama išvada apie jo darbo parengimą: leidžiama/neleidžiama ginti.

7. Dekano įsakymas dėl leidimo ginti baigiamuosius darbus, gynimo eiliškumas, studentų vardai ir pavardės, darbų temos, data, nustatyta rektoriaus įsakymu, bei vieta viešai skelbiama ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki kvalifikacinės komisijos darbo pradžios datos.

Darbo pateikimas gynimui

Ne vėliau kaip 10 d. prieš gynimą nustatytu laiku į KU Psichologijos katedrą studentai pristato parengtą spausdintą ir įrištą vieną baigiamojo darbo egzempliorių su įrištu darbo lydraščiu (žr. 6 priedą arba žr. *Klaipėdos universiteto studentų savarankiškų rašto ir meno darbų bendrųjų reikalavimų apraše*, 2020) ir elektroninę darbo versiją įkelia į Klaipėdos universiteto Virtualią mokymosi aplinką (Moodle). Elektroninė darbo versija turi būti pateikta PDF formatu, kuris leidžia tekstą kopijuoti ir tikrinti plagijavimo atpažinimo sistemose. Dokumentas ir jo priedai turi apimti atpažįstamą tekstą, kurie turi būti aiškiai matomi ir nekliudyti teksto skaitomumui. Visas dokumentas turi būti įkeltas ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki darbo gynimo datos. Ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu šalyje ar lokaliai pristatoma tik elektroninė darbo versija su minėtais reikalavimais.

Baigiamojo darbo recenzavimas

1. Darbą recenzuoja vienas recenzentas. Recenzentas susipažįsta su baigiamuoju darbu ir pateiktais tyrimo instrumentais². Taip pat jis turi teisę paprašyti studento pateikti tyrimo duomenis.

3. Recenzentas parengia recenziją pagal KU Psichologijos katedroje patvirtintą Psichologijos bakalauro studijų baigiamojo darbo recenzijos formą (žr. 7 priedą) ir darbą įvertina dešimties balų sistemoje. Savo vertinimą recenzentas pateikia kvalifikacinei komisijai.

3. Recenzentas pateikia recenziją kvalifikacinės komisijos sekretoriui ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki darbo gynimo datos. Studentas turi teisę susipažinti su recenzija (be recenzento vertinimo) prieš 2 darbo dienas iki darbo gynimo datos.

Baigiamojo darbo gynimas

1. Baigiamasis darbas ginamas viešame kvalifikacinės komisijos posėdyje.

² Recenzentui atskiru dokumentu turi būti pateikti visi tyrimo instrumentai, įskaitant instrumentų instrukcijas, teiginius /klausimus ir jų vertinimo skales ar atsakymų variantus, užduotis ir pan.

2. Baigiamasis darbas vertinamas 10 balų sistemoje. Darbas laikomas apgintu, jeigu jis įvertinamas teigiamu pažymiu.

3. Baigiamojo darbo gynimo procedūra:

- Kvalifikacinės komisijos pirmininkas pristato komisijos sudėtį, paskelbia jos įgaliojimus, apibūdina gynimo procedūrą.
- Studentai gynimo metu daro pranešimą.
- Po pranešimo pasisako recenzentas, pareikšdamas nuomonę, ar darbas tenkina siekiamo kvalifikacinio laipsnio reikalavimus. Jeigu recenzentas nedalyvauja gynimo posėdyje, recenziją perskaito komisijos nariai.
- Studentai atsako į pateiktus recenzento, komisijos narių ir dalyvaujančių viešame gynime klausimus ir pastabas³. Vyksta diskusijos.
- Studento baigiamasis žodis.

Reikalavimai studentų pranešimui gynimo metu:

- Studentas gynimo metu daro pranešimą (paprastai iki 12 min.) apie savo darbą.
- Pranešime glaustai aptariama nagrinėjama problema, darbo tikslas ir uždaviniai, hipotezės (jei yra), pristatoma tyrimo metodika, pateikiami esminiai rezultatai ir svarbiausios išvados, atsakančios į tyrimo tikslą ir uždavinius. Pristatomi rezultatai iliustruojami lentelėmis ir/arba paveikslėliais.
- Pranešimo metu studentas gali naudotis savo darbu, jeigu reikia – jį cituoti.

Baigiamojo darbo vertinimas

1. Sprendimą apie baigiamojo darbo vertinimą paprasta balsų dauguma priima kvalifikacinė komisija po visų baigiamųjų darbų pristatymo uždarame posėdyje. Jei darbo vadovas yra kvalifikacinės komisijos narys, vertinti darbo jis negali. Komisija, vertindama darbą, atsižvelgia į recenzento vertinimą. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia kvalifikacinės komisijos pirmininko balsas.

2. Kriterijai pagal kuriuos komisija vertina baigiamąjį darbą:

- problemos formulavimo korektiškumas;
- darbo temos, tikslo, uždavinių ir metodų dermė;

³ Studentas privalo turėti savo darbą ir atskiru dokumentu visus tyrimo instrumentus, įskaitant instrumentų instrukcijas, teiginius /klausimus ir jų vertinimo skales ar atsakymų variantus, užduotis ir pan., jei jų paprašytų kvalifikacinės komisijos nariai. Kvalifikacinės komisijos nariai taip pat turi teisę paprašyti pateikti tyrimo duomenis.

- išsami naujausių mokslo šaltinių studijomis grįsta problemos analizė;
- tyrimo metodų ir procedūrų tikslingumas;
- tyrimo rezultatų pristatymo ir rezultatų interpretacijos pilnumas bei pagrįstumas;
- teksto nuoseklumas, logiškumas ir aiškumas;
- išvadų pagrįstumas;
- darbo pristatymas, aiškus ir argumentuotas darbo teiginių pateikimas, atsakymų į klausimus pagrįstumas, gebėjimas aktyviai diskutuoti ir kt.

3. Sprendimas apie baigiamųjų darbų gynimo rezultatus skelbiamas gynimo dieną, dalyvaujant visiems komisijos nariams ir studentams. Kvalifikacinės komisijos pirmininkas praneša studentams darbų įvertinimus ir apibendrina gynimo rezultatus.

4. Jei baigiamasis darbas įvertintas „nepatenkinamai“, kvalifikacinė komisija sprendžia, ar galima ginti tą patį darbą jį papildžius ir pataisius, ar turi būti rengiamas naujas darbas, kurio tema tvirtinama nustatyta tvarka. Savo sprendimą kvalifikacinė komisija įformina protokolu.

5. Studentui, neapgynusiam baigiamojo darbo, darbą leidžiama ginti ne anksčiau kaip po 5 mėn.

6. Kvalifikacinės komisijos nariai pasirašo darbo gynimo protokolą dėl kvalifikacinio laipsnio suteikimo, kuris ne vėliau kaip kitą darbo dieną įteikiamas Studijų departamentui.

7. Pasibaigus kvalifikacinės komisijos darbui, jos pirmininkas rengia ataskaitą ir ne vėliau kaip po 10 darbo dienų įteikia katedros vedėjui bei dekanui. Ataskaitoje turi būti informacija apie darbų rengimo kokybę, darbų atitikimą šiuolaikiniams reikalavimams, studentų žinių apibūdinimas, rekomendacijos studijų kokybei gerinti.

8. Apeliacija dėl baigiamojo darbo turinio vertinimo nepriimama. Šiuo atveju kvalifikacinės komisijos sprendimas yra galutinis. Apeliacijos priimamos šiais atvejais:

- kai studentas mano, kad tikėtinas darbo gynimo procedūros pažeidimas (gynimas vyko ne Rektoriaus įsakyme nurodytu metu, studentas neturėjo galimybės pristatyti darbą ar atsakyti į klausimus) turėjo neigiamos įtakos baigiamojo darbo įvertinimui;
- kvalifikacinės komisijos nariai gynimo metu pažeidė akademinės etikos normas.

9. Studentas, manantis, kad tikėtinas darbo gynimo procedūros pažeidimas turėjo neigiamos įtakos baigiamojo darbo įvertinimui, turi teisę per 2 darbo dienas po netenkinančio sprendimo gavimo kreiptis į fakulteto dekaną arba prodekaną (kai dekanas yra kvalifikacinės komisijos pirmininkas). Apeliacijai svarstyti dekanas pasitelkia kvalifikacinės komisijos pirmininką ir sekretorių. Abiem atvejais išklausomi apeliuojančio studento argumentai. Apeliaciją svarstanti komisija priima sprendimą ir pateikia raštišką argumentaciją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po apeliacijos gavimo.

PRIEDAI

1 PRIEDAS. ANTRAŠTINIO LAPO PAVYZDYS

**KLAIPĖDOS UNIVERSITETO
SOCIALINIŲ IR HUMANITARINIŲ MOKSLŲ FAKULTETO
PSICHOLOGIJOS KATEDRA**

Vardas, pavardė

BAIGIAMOJO DARBO TEMA

Psichologijos studijų programos
bakalauro baigiamasis darbas

Dėst. pedagoginis vardas, Vardas, Pavardė

Klaipėda, 2025

2 PRIEDAS. SANTRAUKOS LIETUVIŲ KALBA PAVYZDYS

Santraukos pirmos pastraipos pavyzdys:

Pavardenis V. Darbo pavadinimas. Psichologijos bakalauro studijų programos baigiamasis darbas. Darbo vadovas/darbo vadovė prof. dr./doc. dr. V. Pavardenis/ V. Pavardenė, Klaipėdos universitetas: Klaipėda, 2025. – ... p.

Raktažodžiai:

3 PRIEDAS. SANTRAUKOS ANGLŲ KALBA PAVYZDYS

Santraukos pirmos pastraipos pavyzdys:

Surname N. Title of the Thesis. Bachelor Thesis in Psychology. Supervisor prof. dr./assoc. prof.
N. Surname, Klaipėda University: Klaipėda, 2025 – ...p.

Keywords:

4 PRIEDAS. TURINIO PAVYZDYS

TURINYS

IVADAS.....	3
1. LITERATŪROS APŽVALGA.....	5
1. 1. Pavadinimas.....	5
1. 2. Pavadinimas	11
1.2.1. Pavadinimas.....	11
1.2.2. Pavadinimas.....	13
1.3. Pavadinimas.....	16
1.4. Pavadinimas.....	18
2. TYRIMO METODIKA	20
2. 1. Tyrimo dalyviai.....	21
2. 2. Įvertinimo būdai.....	22
2. 3. Tyrimo eiga	23
2. 4. Duomenų apdorojimas.....	24
3. TYRIMO REZULTATAI.....	25
3. 1. Pavadinimas.....	25
3. 2. Pavadinimas	27
3. 3. Pavadinimas.....	29
3. 4. Pavadinimas.....	32
4. REZULTATŲ APTARIMAS.....	33
IŠVADOS	38
LITERATŪRA.....	43
PRIEDAI.....	50

5 PRIEDAS. NURODYMAI CITAVIMUI TEKSTE IR LITERATŪRAI

- Baigiamasis darbas rengiamas vadovaujantis Amerikos psichologų asociacijos (APA) parengto *Publication Manual of the American Psychological Association* naujausio 7 leidimo reikalavimais.
- Tekste ir literatūroje laikomasi vieningos citavimo sistemos.
- Literatūroje abėcėlės tvarka pirmiausia pateikiami šaltiniai, rašomi lotyniškais raidėmis. Po to abėcėlės tvarka surašomi literatūros šaltiniai, kurie pateikiami kita kalba (pvz., kirilica).
- Visi šaltiniai tekste ir Literatūroje pateikiami originalo kalba.
- Jei Literatūroje pateikiami keli to paties autoriaus darbai, jie išdėstomi pagal leidinio publikavimo metus chronologine tvarka pradedant nuo anksčiausiai publikuoto leidinio, pvz.: 2015, 2020, 2024 ir t.t.
- Jei to paties autoriaus skirtingi šaltiniai išleisti tais pačiais metais, prie metų prirašoma 2024a, 2024b.

I. Vienas autorius:

LT	EN
Pavardė (metai)	Pavardė originalo kalba (metai).....
arba	arba
..... (Pavardė, metai).	(Pavardė originalo kalba, metai).

Pavyzdžiai nuorodoms tekste:

Poškus (2015) teigia, jog planuoto elgesio teorija yra ne tik populiarus, bet ir pagrįstas modelis, kuriuo galima prognozuoti ir paaiškinti elgseną.

arba

Planuoto elgesio teorija yra ne tik populiarus, bet ir pagrįstas modelis, kuriuo galima prognozuoti ir paaiškinti elgseną (Poškus, 2015).

Shaywitz (2003) pristatė septynių žymių JAV žmonių, turinčių disleksiją, istorijas.

Literatūroje:

Mokslinio žurnalo straipsnis:

Poškus, M. S. (2015). Atliekų rūšiavimo prognozavimas į planuoto elgesio teoriją įtraukus moralės normas. *Psichologija*, 52, 22–32. <https://doi.org/10.15388/Psichol.2015.52.933>

Knyga:

Shaywitz, S. E. (2003). *Overcoming dyslexia*. Vintage Books.

II. Du autoriai:

LT	EN
Pavardė ir Pavardė (metai) arba (Pavardė ir Pavardė, metai).	Pavardė ir Pavardė (metai)..... arba(Pavardė & Pavardė, metai).

Pavyzdžiai nuorodoms tekste:

Jusienė ir Kuzminskaitė (2017) mini, jog vienu iš jų tyrimo ribotumų buvo tai, jog nebuvo atsižvelgta į brolių ar seserų lytį.

Analogiškus rezultatus pateikė Sprugevica ir Høien (2003).

Literatūroje:

Mokslinio žurnalo straipsniai:

Jusienė, R. ir Kuzminskaitė, M. (2017). Gimimo eiliškumas bei ikimokyklinio amžiaus vaikų elgesio ir emocijų sunkumai. *Psichologija*, 55, 88–97. <https://doi.org/10.15388/Psichol.2017.55.10738>

Sprugevica, I., & Høien, T. (2003). Early phonological skills as a predictor of reading acquisition: a follow-up study from kindergarten to the middle of grade 2. *Scandinavian Journal of Psychology*, 44, 119–124. <https://doi.org/10.1111/1467-9450.00329>

Knygos skyrius:

Storch, S. A., & Whitehurst, G. J. (2001). The role of family and home in the literacy development of children from low-income backgrounds. In P. R. Britto & J. Brooks-Gunn (Eds.), *The role of family literacy environments in promoting young children's emerging literacy skills* (pp. 53–73). JOSSEY-BASS.

III. Nuo trijų (3) iki dvidešimties (20) autorių:

LT	EN
Cituojant tekste rašoma pirmojo autoriaus pavardė ir kolegos (metai) arba pirmo autoriaus pavardė ir bendraautoriai (metai).	Cituojant tekste rašoma pirmojo autoriaus pavardė ir kolegos (metai) arba pirmo autoriaus pavardė ir bendraautoriai (metai).
Pavardė ir kolegos (metai).....	Pavardė ir kolegos (metai).....
arba	arba
.....(Pavardė ir kt., metai).	(Pavardė et al., metai).

Pavyzdžiai nuorodoms tekste:

Bagdonas su bendraautoriais (2013) teigė, jog.....

arba

Vieni mokslininkai teigia, jog (Bagdonas ir kt., 2013).

Manoma, kad tam tikri vaiko kognityviniai trūkumai, tokie kaip vykdomosios funkcijos ir apdorojimo greičio, dėmesio, veikiosios atminties, fonologinio apdorojimo turės įtakos atliekant WISC ir Raven intelekto testus (Moura et al., 2014).

Literatūroje:

Knyga:

Bagdonas, A., Kairys, A., Liniauskaitė, A. ir Pakalniškienė, V. (2013). *Lietuvos gyventojų psichologinė gerovė ir jos veiksniai*. Vilniaus universiteto leidykla.

Mokslinio žurnalo straipsnis:

Moura, O., Simões, M. R., & Pereira, M. (2014). WISC-III cognitive profiles in children with developmental dyslexia: specific cognitive disability and diagnostic utility. *Dyslexia*, 20(1), 19–37. <https://doi.org/10.1002/dys.1468>

IV. Daugiau nei dvidešimt autorių

LT	EN
Daugiau nei dvidešimt (20) autorių tekste cituojami: Pirmojo autoriaus pavardė ir kolegos/arba bendraautoriai (metai) arba (Pavardė ir kt., metai).	Daugiau nei dvidešimt (20) autorių tekste cituojami: Pirmojo autoriaus pavardė ir kolegos/arba bendraautoriai (metai) arba (Pavardė et al., metai).

Pavyzdžiai nuorodoms tekste:

Jonauskaite ir kolegos (2020) mano, kad

Arba

Atliktas tyrimas parodė, jog (Jonauskaite et al., 2020).

Literatūroje:

Mokslinio žurnalo straipsnis:

Nurodomi pirmi devyniolika (19) autorių, rašomas daugtaškis [...] ir pateikiama paskutinio autoriaus pavardė su vardo inicialais:

Jonauskaite, D., Abu-Akel, A., Dael, N., Oberfeld, D., Abdel-Khalek, A. M., Al-Rasheed, A. S., Antonietti, J.-P., Bogushevskaya, V., Chamseddine, A., Chkonja, E., Corona, V., FonsecaPedrero, E., Griber, Y. A., Grimshaw, G., Hasan, A. A., Havelka, J., Hirnstein, M., Karlsson, B. S., Laurent, E., ..., Mohr, C. (2020). Universal patterns in color-emotion associations are further shaped by linguistic and geographic proximity. *Psychological Science*, 31(10), 1245–1260. <https://doi.org/10.1177/0956797620948810>

V. Antriniai šaltiniai

Pavyzdžiai nuorodoms tekste:

Kaip teigia Šidlauskaitė (1978; cit. Rimkutė, 2008, p. 94), „todėl vaikai patenka į ydingą, užburta nesėkmės ir neigiamų emocijų ratą. Ir labai gabiems, ir mažiau gebantiems vaikams su disleksija bendra tai, kad jie ima nemėgti mokyklos, nekenčia mokymosi, nesugeba stengtis ir susitelkti. To nežinantys mokytojai ir tėvai klijuoja jiems „tinginių“, o bendraamžiai „bukagalvių“ etiketes.“

Literatūroje:

Rimkutė, E. (2008). *Mano knyga – vaikas. Agotos Šidlauskaitės gyvenimo ir psichologinės pedagoginės praktikos bruožai*. Vilniaus universiteto leidykla.

VI. Šaltiniai iš tinklapio

Pavyzdžiai nuorodoms tekste:

Pasaulinės sveikatos organizacijos (2018) duomenimis...

Pasak Bologna (2019), ...

Literatūroje:

World Health Organization. (2018, gegužės 24). The top 10 causes of death.
<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/the-top-10-causes-of-death>

Bologna, C. (2019, spalio 31). Why some people with anxiety love watching horror movies. HuffPost.
https://www.huffpost.com/entry/anxiety-love-watching-horror-movies_1_5d277587e4b02a5a5d57b59e

National Institute of Mental Health. (2018, liepa). Anxiety disorders. U.S. Department of Health and Human Services, National Institutes of Health.
<https://www.nimh.nih.gov/health/topics/anxiety-disorders/index.shtml>

6 PRIEDAS. BAKALAURO BAIGIAMŲJŲ DARBŲ LYDRAŠČIO FORMA

Pildo bakalauro baigiamojo darbo autorius

.....
(bakalauro baigiamojo darbo autoriaus vardas, pavardė)

.....
(bakalauro baigiamojo darbo pavadinimas lietuvių kalba)

Patvirtinu, kad bakalauro baigiamasis darbas parašytas savarankiškai, nepažeidžiant kitiems asmenims priklausančių autorių teisių, visas baigiamasis bakalauro darbas ar jo dalis nebuvo panaudotas Klaipėdos universitete ir kitose aukštosiose mokyklose.

.....
(bakalauro baigiamojo darbo autoriaus vardas, pavardė ir parašas)

Sutinku, kad bakalauro baigiamasis darbas būtų naudojamas neatlygintinai 5 m. Klaipėdos universiteto studijų procese.

.....
(bakalauro baigiamojo darbo autoriaus vardas, pavardė ir parašas)

Pildo bakalauro baigiamojo darbo vadovas

Bakalauro baigiamąjį darbą ginti

(įrašyti – leidžiu arba neleidžiu)

.....
(data)

.....
(bakalauro baigiamojo darbo vadovo vardas, pavardė ir parašas)

Pildo katedros, kuriojančios studijų programą, administratorius (sekretorius)

Baigiamasis darbas įregistruotas katedroje

(data)

.....
(katedros sekretoriaus vardas, pavardė ir parašas)

Pildo katedros, kuriojančios studijų programą, vedėjas

Bakalauro baigiamąjį darbą ginti

(įrašyti – leidžiu arba neleidžiu)

.....
(data)

.....
(katedros vedėjo vardas, pavardė ir parašas)

Recenzentu skiriu

(įrašyti recenzento vardą, pavardę)

.....
(data)

.....
(katedros vedėjo vardas, pavardė ir parašas)

7 PRIEDAS. PSICHOLOGIJOS BAKALAURO STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO RECENZIJOS FORMA

.....
Studento(-ės) vardas pavardė

.....
Recenzuojamo darbo pavadinimas

.....
Recenzento(-ės) laipsnis, vardas, pavardė

Recenzija

Data

Nr.	Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus tenkinimo lygis			Vertinimo argumentavimas (jei vertinimo kriterijus tenkinamas, pildyti neprivaloma)
		Tenkina	Iš dalies	Netenkina	
1.	Įvade apibūdinama ir pagrindžiama tyrimo problema. Aiškiai, tinkamai suformuluotas tyrimo tikslas ir uždaviniai. Jie dera tarpusavyje.				
2.	Literatūros apžvalgoje išsamiai, nuosekliai analizuojama ir pagrindžiama tyrimo problema.				
3.	Sąvokos apibrėžtos aiškiai, vartojamos tinkamai.				
4.	Pagrįstos ir tinkamai suformuluotos hipotezės (<i>pildoma, jeigu hipotezės yra</i>)				
5.	Tinkamai sudaryta ir aiškiai aprašyta tyrimo imtis.				
6.	Pagrįstai pasirinkti duomenų rinkimo / įvertinimo būdai, jie tinkamai ir aiškiai aprašyti.				
7.	Tyrimo eiga aiškiai aprašyta, įvardinta, kaip laikytasi mokslinių tyrimų etikos reikalavimų.				
8.	Pasirinkta tinkama duomenų analizės strategija, atsižvelgiant į tyrimo tikslą, uždavinius ir surinktų duomenų pobūdį, pagrįstai taikomi duomenų analizės metodai.				
9.	Tyrimo rezultatai tinkamai aprašyti, pristatyti nuosekliai ir aiškiai.				

10.	Rezultatai aptarti atliktos teorinės analizės kontekste, lyginami su kitų tyrimų rezultatais.				
11.	Išvados pagrįstos gautais rezultatais, suformuluotos atsakant į tyrimo tikslą ir uždavinius.				
12.	Išsamus ir pagrįstas literatūros sąrašas.				
13.	Darbas parengtas pagal <i>KU Psichologijos baigiamojo darbo rengimo reglamento reikalavimus</i> (struktūra atitinka reikalavimus, tinkamai įformintos santraukos, paveikslėliai, lentelės ir priedai).				
14.	Darbas yra tinkamos apimties (80 000 – 100 000 ženklų, 40 – 50 puslapių).				
Recenzijos apibendrinimas ir klausimai:					
Apibendrinimas:					
Klausimai:					

Recenzento vertinimas: Darbas vertinamas TEIGIAMAI/NEIGIAMAI

(Recenzento įvertinimas balu pateikiamas komisijai atskirame lape)

(Recenzento(-ės) vardas, pavardė)

8 PRIEDAS. DIRBTINIO INTELEKTO ĮRANKIŲ NAUDOJIMO RAŠTO DARBUOSE DEKLARACIJA

DIRBTINIO INTELEKTO ĮRANKIŲ NAUDOJIMO I IR II PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMŲ STUDENTŲ RAŠTO DARBUOSE DEKLARACIJA

Vardas, pavardė: _____
Fakultetas/institutas: _____
Studijų programa, kursas: _____
Nurodyti rašto darbo tipą (*pvz., referatas, kursinis darbas*) ir modulį/dalyką _____
Rašto darbo pavadinimas: _____
Deklaracijos pateikimo data _____

Patvirtinu, kad vertinimui pateiktas savarankiškai atliktas rašto darbas yra parengtas laikantis Klaipėdos universiteto Studijų nuostatais⁴, Klaipėdos universiteto akademinės etikos kodeksu,⁵ Klaipėdos universiteto dirbtinio intelekto naudojimo politikos gairėmis⁶.

Pažymiu, kad generatyvinio dirbtinio intelekto (DI) įrankiai, pavyzdžiui ChatGPT, Grammarly, DALL-E, Copilot, Midjourney ar kiti, rašto darbo rengimui (*pažymėti*):

☐ Buvo naudojami; ☐ Nebuvo naudojami.

Tuo atveju, jei darbo rengimui buvo pasitelkti DI įrankiai, pateikiu tikslią ir išsamią informaciją apie jų naudojimo tikslus ir apimtį:

1. DI įrankiai:

- Naudoti įrankiai (ChatGPT, Grammarly, Midjourney ar kiti, *įrašyti*): _____

- Naudojimo tikslas (duomenų rinkimas, redagavimas, vertimas, priedų generavimas ar kitas, *įrašyti*): _____

⁴ Klaipėdos universiteto studijų nuostatai. 2024 m. redakcija. Patvirtinta Klaipėdos universiteto Senato 2024 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 11-5.

<https://www.ku.lt/uploads/documents/files/Klaip%C4%87dos%20universiteto%20studiju%C4%A8%20nuostatai%202024%20m.pdf>

⁵ Klaipėdos universiteto akademinės etikos kodeksas. Patvirtinta KU Senato 2015 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 11-5. Nauja redakcija patvirtinta KU Senato 2019 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 11-2.

https://www.ku.lt/uploads/documents/files/senatas/2019/10-03/3%20Priedas_KU-Akademine%C4%87s-etikos-kodekso-nauja-redakcija.pdf

⁶ Klaipėdos universiteto dirbtinio intelekto naudojimo politikos gairės. Patvirtinta Rektoriatas 2024 m. kovo 21 d., įsakymo Nr. 1-277. <https://www.ku.lt/uploads/documents/files/1-277%20DIRBTINIO%20INTELEKTO%20NAUDOJIMO%20POLITIKOS%20GAIR%C4%96S.pdf>

2. Naudojimo atvejai:

Darbo dalis/vieta (puslapis, pastraipa)	Naudojimo tikslas	Užklausų pavyzdžiai

3. Savarankiškumas ir autorystė:

- Patvirtinu, kad esu atsakingas(-a) už rašto darbo savarankiškumą ir autorystę: visos DI sugeneruotos rašto darbo dalys mano atidžiai patikrintos, patikslintos ir pataisytos. Darbas parengtas užtikrinant jame pateikiamų DI įrankiais sugeneruotų teksto dalių ir (ar) priedų tikslumą, patikimumą ir korektiškumą;
- Patvirtinu, kad pateiktos visos reikiamos nuorodos, išnašos ir citatos, rašto darbe nėra plagiato požymių;
- Patvirtinu, kad DI įrankiai nenaudoti darbe pateikiamų duomenų, informacijos, autorių minčių klastojimui, iškraipymui ar kitokio pobūdžio klaidinančiam pateikimui.

4. Akademinei etika:

- Patvirtinu, kad pateikta informacija apie DI įrankių naudojimą yra tiksli ir išsami;
- Patvirtinu, kad DI įrankiai naudoti savarankiško duomenų rinkimo, tyrimo, analizės, teksto ar priedų (*pabraukti tinkamą; jei reikia, įrašyti papildomą informaciją* _____) (pa)pildymui, o ne kaip savarankiško darbo pakaitalas.